

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«АГРОНОМІЯ»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю Н1 «Агрономія»

галузі знань Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»

Кваліфікація: бакалавр з агрономії

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради _____ / д.т.н., професор Сергій КЮРЧЕВ
(протокол № 8 від «25» березня 2025 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01.07.2025 р.

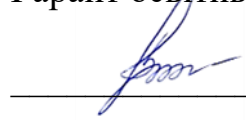
Ректор _____ / д.т.н., професор Сергій КЮРЧЕВ
(наказ № 14-ОД від «26» березня 2025 р.)

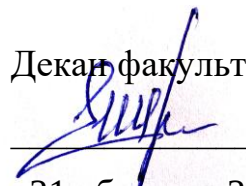
Запоріжжя, 2025

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

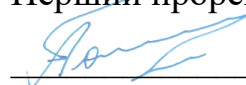
Гарант освітньо-професійної програми

_____ к.с.-г.н., доцент Зоя БІЛОУСОВА
«18» березня 2025 р.

Декан факультету агротехнологій та екології

_____ к.с.-г.н., доцент Ірина ІВАНОВА
«21» березня 2025 р.

Перший проректор

_____ к.т.н., доцент Олександр ЛОМЕЙКО
«25» березня 2025 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Агрономія» для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю Н1 «Агрономія» галузі знань Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина» містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

ОПП «Агрономія» зі спеціальності Н1 «Агрономія» розроблено відповідно до стандарту вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (наказ МОН України від 05.12.2018 р. № 1339) зі змінами та доповненнями відповідно до Наказу МОН України № 842 від 13.06.2024 р.

Розробники освітньо-професійної програми (зміни внесено відповідно до Наказу ректора від 29.08.2025 р. №65/1-ОД):

Білоусова Зоя Володимирівна – гарант освітньої програми, керівник робочої групи, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри рослинництва та садівництва імені професора В.В. Калитки Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Колесніков Максим Олександрович – кандидат сільськогосподарських наук, доцент, завідувач кафедри рослинництва та садівництва імені професора В.В. Калитки Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Покопцева Любов Анатолівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри рослинництва та садівництва імені професора В.В. Калитки Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного;

Герасько Тетяна Володимирівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри рослинництва та садівництва імені професора В.В. Калитки Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Парасочка Ірина Миколаївна – головний агроном ФГ «Агро-МС» Запорізького району Запорізької області

Бериславська Поліна Олександрівна – здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія» Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Бандура Микола Пилипович – директор ТОВ «Енергія-2000» Мелітопольського району Запорізької області

Зінченко Сергій Іванович – директор ПП «Тєра ВОМ»
Мелітопольського району Запорізької області

Розглянуто на засіданні кафедри
рослинництва та садівництва імені професора В.В. Калитки
Протокол №8 від «18» березня 2025 р.

Схвалено методичною комісією
факультету агротехнологій та екології
Протокол № 8 від «21» березня 2025 р.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «АГРОНОМІЯ»

ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ Н1 «АГРОНОМІЯ»

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного Кафедра рослинництва та садівництва імені професора В.В. Калитки
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти Бакалавр з агрономії
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Агрономія» зі спеціальності Н1 «Агрономія»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний. Обсяг освітньої програми: - на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС; - на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти.
Форми здобуття освіти за освітньою програмою та строки здобуття освіти	Очна (денна) і заочна, термін навчання – 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про умовну акредитацію освітньої програми № 10617 від 27 березня 2025 р., дійсний до 25.03.2026
Цикл/рівень	FQ for ENEA – перший цикл, EQF for LLL – 6 рівень; НРК України – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти або освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»). Умови вступу визначаються « Правилами прийому до Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного ».
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	з 01.07.2025 р. до 30.06.2029 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.tsatu.edu.ua/ate/osvitni-prohramy/osvitni-prohramy-os-bakalavr/

2. Мета освітньо-професійної програми	
Підготовка висококваліфікованих, конкурентоздатних фахівців у сфері агрономії на основі поєднання сучасних освітніх технологій і виховних методик для формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності, спрямованих на вирішення комплексних завдань з організації і технології виробництва високоякісної екологічно безпечної сільськогосподарської продукції та збалансованого природокористування через теоретичне та практичне навчання.	
3. Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина» (0811 Crop and livestock production) Спеціальність Н1 «Агрономія» <i>Об'єкт вивчення та діяльності:</i> технологічні процеси вирощування сільськогосподарських культур. <i>Цілі навчання:</i> формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері агрономії, спрямованих на вирішення комплексних завдань з організації і технології виробництва високоякісної екологічно безпечної сільськогосподарської продукції та збалансованого природокористування через теоретичне та практичне навчання. <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> поняття, концепції, принципи природничих наук та їх використання для отримання високих та сталих урожаїв сільськогосподарських культур. <i>Об'єктами</i> професійної діяльності бакалаврів є сільськогосподарські культури та їх сорти (гібриди), селекційний процес, агроландшафти, природні кормові угіддя, ґрунт та збереження і підвищення його родючості, добрива, шкідливі організми і засоби захисту від них, технології виробництва, зберігання та первинної переробки продукції рослинництва. <i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові (гіпотеза, експеримент, аналіз, індукція, дедукція, моделювання, узагальнення), спеціальні (лабораторний, вегетаційний, лізиметричний, вегетаційно-польовий, польовий) методи досліджень в агрономії, статистичні методи аналізу даних, агротехнічні заходи, загальні технології вирощування сільськогосподарських культур. <i>Інструменти та обладнання:</i> обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для лабораторних, лабораторно-польових та польових досліджень в агрономії.

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина», спеціальність Н1 «Агрономія». Акцент на поглибленій спеціальній підготовці в сфері сучасних наукових підходів до технологічних процесів виробництва сільськогосподарських культур з використанням елементів ресурсозбереження, органічного землеробства та екологічної безпеки. <i>Ключові слова:</i> сільськогосподарські культури; агроландшафти; природні кормові угіддя; ґрунт та збереження і підвищення його родючості; добрива; засоби механізації, меліорації та захисту рослин; технології виробництва, зберігання і первинної переробки продукції рослинництва.
Особливості програми	Програма орієнтована на сучасний стан сільськогосподарської галузі з урахуванням особливостей організації та керування процесом виробництва продукції рослинництва, контролю якості виконання технологічних операцій при вирощуванні сільськогосподарських культур в посушливих умовах Південного Степу України на богарі та на зрошенні; передбачає тривалу (9-тижневу) виробничу агрономічну практику в провідних господарствах південного регіону України.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Фахівець здатний виконувати професійну роботу у сфері агрономії і згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) може займати наступні посади: 3212 – агроном відділення (бригади, сільськогосподарської ділянки, ферми, цеху), агротехнік, інспектор із захисту рослин, технолог із агрономії, фахівець з плодоовочівництва і виноградарства; 3213 – фахівець з організації та ведення фермерського господарства, 3111 – лаборант (хімічні та фізичні дослідження), 3436.2 – помічник керівника виробничих та інших основних підрозділів, 3436.3 – помічник керівника малих підприємств без апарату управління.
Продовження освіти	Навчання для розвитку та самовдосконалення у науковій та професійній сферах діяльності, а також інших споріднених галузях наукових знань.

	Можливість навчатися за програмою другого (магістерського) рівня освіти за освітньою програмою «Агрономія» або суміжною галуззю знань: (НРК – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQFLLL – 7 рівень). Освітні програми, дослідницькі гранти та стипендії (у тому числі і закордоном), що містять додаткові освітні компоненти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання на основі компетентнісного підходу з використанням платформи Moodle. Форми навчання: лекції, лабораторні та практичні заняття, семінари, консультації з викладачами, самостійне навчання за індивідуальними завданнями, виконання курсових робіт, навчальна, виробнича та переддипломна практика, підготовка кваліфікаційної роботи з використанням підручників, посібників, конспектів лекцій, методичних рекомендацій, періодичних наукових видань та мережі Internet, дистанційна самопідготовка на освітньому порталі ТДАТУ, дуальна освіта.
Оцінювання	Оцінювання знань здобувачів вищої освіти з кожної дисципліни здійснюється на основі проведення кредитно-модульних контрольних заходів, які включають поточний, підсумковий модульний та семестровий контроль знань. Об'єктом оцінювання знань здобувачів є програмний матеріал дисципліни різного характеру та рівня складності. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу у ТДАТУ Положення про кредитно-модульну систему організації освітнього процесу в ТДАТУ та Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти ТДАТУ. Оцінювання самостійної роботи студента відбувається шляхом перевірки умінь та навичок самостійного виконання завдань, що були видані викладачем. Після кожного змістового модуля з дисципліни проводиться підсумковий модульний контроль згідно до плану-графіку. Семестровий контроль (екзамен) проводиться з метою узагальнення та систематизації знань, які отримані під час вивчення дисципліни і передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного

	матеріалу в цілому, здатності творчо використовувати накопичені знання та уміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо. Кожна навчальна дисципліна, незалежно від загальної кількості годин та кількості модулів, оцінюється за 100-бальною шкалою та переводиться у національні оцінки («Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно») і оцінки ЄКТС («А», «В», «С», «D», «E», «FX», «F»). Форми організації навчання, які не входять до складу дисципліни окремими модулями (курсова робота, виробнича практика) також оцінюються за 100-бальною шкалою. Звіт з виробничої практики прилюдно захищається студентом (з диференційованою оцінкою). Державна атестація у формі атестаційного кваліфікаційного екзамену.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 8. Навички здійснення безпечної діяльності. ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

	ЗК 10. Здатність працювати в команді. ЗК 11. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Спеціальні (фахові), визначені стандартом вищої освіти спеціальності (ФК)	ФК 1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин). ФК 2. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції. ФК 3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин. ФК 4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач. ФК 5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва. ФК 6. Здатність застосовувати методи статистичної обробки дослідних даних, пов'язаних з технологічними та селекційними процесами в агрономії. ФК 7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище. ФК 8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів. ФК 9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.
7. Програмні результати навчання (РН)	
Програмні результати навчання, визначені	РН 1. Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції. РН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

стандартом вищої освіти спеціальності	РН 3. Обговорювати і пояснювати основи, що сприяють розвитку загальної політичної культури та активності, формуванню національної гідності й патріотизму, соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання економіки й права. РН 4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії. РН 5. Проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію. РН 6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії. РН 7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін. РН 8. Володіти статистичними методами опрацювання даних в агрономії. РН 9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття. РН 10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії. РН 11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов. РН 12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насіннєвого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог. РН 13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог. РН 14. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог. РН 15. Планувати економічно вигідне виробництво сільськогосподарської продукції. РН 16. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.
Програмні результати навчання, визначені закладом вищої освіти	РН 17. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, які відповідають будівельним та санітарним нормам. Навчальні лабораторії (зокрема, сертифікована лабораторія моніторингу якості ґрунтів та продукції рослинництва) оснащені технічними засобами та спеціалізованим устаткуванням, приладами, виробничим обладнанням, інвентарем та посудом. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями та прикладними комп'ютерними програмами достатнє для виконання навчальних планів, мультимедійне обладнання відповідає потребі. Користування мережею Інтернет безлімітне. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, що включає гуртожитки, їдальню та буфети, центр культури і дозвілля студентів, навчальний корпус фізичного виховання, медичний пункт. Кількість місць в гуртожитках відповідає вимогам.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт http://www.tsatu.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Наукова бібліотека ТДАТУ http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka. Читальний зал забезпечений вільним доступом до мережі Інтернет. Електронний інституційний репозитарій elarTSATU - http://elar.tsatu.edu.ua Відкритий доступ до наукометричної та універсальної реферативної бази даних SCOPUS за посиланням https://www.scopus.com Електронні навчальні курси дисциплін на освітньому порталі Moodle http://op.tsatu.edu.ua. Методичний кабінет кафедри рослинництва та садівництва імені професора В.В. Калитки
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Система ECTS з обсягом 1 кредиту 30 годин. Національна кредитна мобільність студентів, аспірантів, докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників, у т.ч. навчання, стажування, проходження навчальної і виробничої практик, проведення наукових досліджень, викладання та підвищення кваліфікації організовується на підставі партнерських угод про співробітництво Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного з університетами України відповідно до Закону України

	«Про вищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ» та «Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти ТДАТУ». Внутрішня академічна мобільність реалізується у рамках двосторонніх договорів з Миколаївським національним аграрним університетом, Державним біотехнологічним університетом, Херсонським державним аграрним університетом та Львівським національним аграрним університетом. Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших університетах України, за умови відповідності їх набутих компетентностей http://www.tsatu.edu.ua/akademichna-mobilnist/
Міжнародна кредитна мобільність	Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ» та «Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу ТДАТУ за кордоном». Індивідуальна академічна мобільність можлива за рахунок участі у програмах проекту Еразмус + на основі двосторонніх договорів між Таврійським державним агротехнологічним університетом імені Дмитра Моторного та закордонними навчальними закладами http://www.tsatu.edu.ua/vmz/partnery-universytetu/
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовленнєвою підготовкою.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «АГРОНОМІЯ» ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1 Перелік компонентів освітньо-професійної програми

Окремі компоненти освітньої програми можуть бути повністю або частково визнані та перезараховані для здобувачів вищої освіти, зарахованих на базі ступеня «фаховий молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») за результатами навчання отриманими в межах попередньої освітньої програми фахової передвищої освіти відповідно до [Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ](#), але не більше ніж 60 кредитів ЄКТС.

Перелік компонентів освітньо-професійної програми «Агрономія» представлено в таблиці 2.1

Таблиця 2.1

Перелік компонентів освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
1. Цикл загальної підготовки			
ОК 1.01	Українська мова за професійним спрямуванням	4	Екзамен
ОК 1.02	Філософія	4	Екзамен
ОК 1.03	Вступ до спеціальності	4	диф. залік
ОК 1.04	Вища математика (за фаховим спрямуванням)	3	Екзамен
ОК 1.05	Ботаніка (в комплексі з навчальною практикою)	9	диф. залік, екзамен
ОК 1.06	Хімія	8	диф. залік, екзамен
ОК 1.07	Інформаційні технології	4	Екзамен
ОК 1.08	Біохімія та фізіологія рослин (в комплексі з навчальною практикою)	7	диф. залік, екзамен
ОК 1.09	Генетика	3	диф. залік
ОК 1.10	Іноземна мова за професійним спрямуванням	8	2 диф. заліки
ОК 1.11	Математична статистика в агрономії	3	диф. залік
ОК 1.12	Фізичне виховання	6	4 заліки
Всього за циклом загальної підготовки		66	3 – 4, ДЗ – 8; Е – 7

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
2. Цикл професійної підготовки			
ОК 2.01	Агromетeорoлoгiя	3	екзамен
ОК 2.02	Агpoекoлoгiя	3	диф. залік
ОК 2.03	Ґрунтознавство з основами геології (в комплексі з навчальною практикою)	6	екзамен
ОК 2.04	Землеробство з основами гербології (в комплексі з навчальною практикою)	9	диф. залік, екзамен
ОК 2.05	Овoчiвництво та баштaнництво	3	екзамен
ОК 2.06	Фітопатологія з основами сільськогосподарської вірусології	3	диф. залік
ОК 2.07	Основи наукових досліджень	3	диф. залік
ОК 2.08	Плодівництво	3	екзамен
ОК 2.09	Виноградарство	3	екзамен
ОК 2.10	Агрохімія (в комплексі з навчальною практикою)	10	диф. залік, екзамен
ОК 2.11	Рослинництво	8	диф. залік, екзамен
ОК 2.12	Кормовиробництво з основами луківництва (в комплексі з навчальною практикою)	5	екзамен
ОК 2.13	Ентомологія (в комплексі з навчальною практикою)	3	диф. залік
ОК 2.14	Технологія зберігання, первинна обробка продукції рослинництва та товарознавство	3	екзамен
ОК 2.15	Економіка, підприємництво, маркетинг	3	диф. залік
ОК 2.16	Стандартизація та управління якістю продукції рослинництва	3	екзамен
ОК 2.17	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	4	екзамен
ОК 2.18	Інтегрований захист рослин (в комплексі з навчальною практикою)	3	екзамен
ОК 2.19	Машиновикористання в землеробстві	3	екзамен
ОК 2.20	Агрофармакологія	3	екзамен
ОК 2.21	Проектування технологічних процесів у рослинництві	4	екзамен
ОК 2.22	Селекція та насінництво польових культур	4	екзамен
ОК 2.23	Комплексна курсова робота з агрономії	3	диф. залік
Всього		96	ДЗ - 9; Е – 17

Код н/д	Компоненти освітньої програми	Кіль- кість кредитів	Форма підсумкового контролю
2.1 Практична підготовка			
ОК 2.24	Виробнича практика з агрономії	7	диф. залік
Всього		7	ДЗ - 1
Всього за циклом професійної підготовки		103	ДЗ-10; Е-17
Дисципліни за вибором здобувача			
ВБ 1.01-1.04	Майнор 1	14	1 диф. залік, 3 екзамени
ВБ 2.01-2.08	Майнор 2	24	6 диф. заліків, 2 екзамени
ВБ 3.01	Вибіркова дисципліна 1 мовного спрямування	3	диф. залік
ВБ 3.02	Вибіркова дисципліна 2 іншомовної підготовки	8	диф. залік, екзамен
ВБ 3.03	Вибіркова дисципліна 3 природничо- математичного спрямування	4	екзамен
ВБ 3.04	Вибіркова дисципліна 4 суспільно- політичного спрямування	3	диф. залік
ВБ 3.05	Вибіркова дисципліна 5 правового спрямування	3	диф. залік
ВБ 3.06	Вибіркова дисципліна 6 культурологічного спрямування	4	диф. залік
ВБ 3.07	Вибіркова дисципліна 7 / Базова загальновійськова підготовка (теоретична підготовка)*	3	диф. залік
ВБ 3.08	Дисципліна біологічного спрямування	4	диф. залік
Всього дисциплін за вибором здобувача		67	ДЗ - 14; Е – 7
ІНШІ СКЛАДОВІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ			
Підготовка до атестації здобувачів вищої освіти		4	
Атестація здобувачів вищої освіти			
Всього за іншими складовими		4	
Разом за обов’язковою частиною підготовки		173	3-4, ДЗ-18; Е-24
Разом за вибірковою частиною підготовки		67	ДЗ - 14; Е – 7
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	3-4, ДЗ-32; Е-31

* Навчальна дисципліна БЗВП (теоретична підготовка) є обов'язковою вибірковою дисципліною для здобувачів чоловічої статі, крім звільнених від її проходження.

Вивчення навчальної дисципліни БЗВП (теоретична підготовка) передбачено в ОПП «Агрономія» та навчальному плані денної форми здобуття освіти в обсязі трьох кредитів ЄКТС з формою контролю диференційований залік, як обов'язкової для включення до індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти, для яких це передбачено законодавством (або які її проходять добровільно на підставі особистої заяви) і є вибірковою для інших здобувачів.

Теоретичну підготовку БЗВП проходять здобувачі вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти на другому році навчання. Здобувачі вищої освіти на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра та освітнього ступеня молодшого бакалавра (на основі НРК5) проходять БЗВП на першому році навчання при вступі зі скороченим строком навчання або на другому році навчання при вступі без скорочення строку навчання.

Наприкінці першого семестру здобувачі вищої освіти здійснюють вибір компонентів освітньо-професійної програми з циклу «Дисципліни за вибором здобувача». Серед переліку вибірових дисциплін у здобувачів є можливість обрати майнор професійного спрямування, дисципліни якого розширюють фахові компетентності з агрономії.

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

Короткий опис логічної послідовності вивчення компонентів освітньо-професійної програми «Агрономія» представлений у вигляді графа (рис. 2.1).

У даному графі застосовуються такі скорочення назв навчальних дисциплін:

- АЕк. – Агроекологія;
- АМет. – Агрометеорологія;
- АФ – Агрофармакологія;
- АХім. – Агрохімія (в комплексі з навчальною практикою);
- БЖ – Безпека життєдіяльності та основи охорони праці;
- БЗВП – Базова загальновійськова підготовка (теоретична підготовка)*
- Бот. – Ботаніка (в комплексі з навчальною практикою);
- БХФ – Біохімія та фізіологія рослин (в комплексі з навчальною практикою);
- ВМ – Вища математика (за фаховим спрямуванням);
- Вст. – Вступ до спеціальності;
- ВП – Виробнича практика з агрономії;

ГОГ	– Ґрунтознавство з основами геології (в комплексі з навчальною практикою);
Ген.	– Генетика;
ЕПМ	– Економіка, підприємництво, менеджмент;
Земл.	– Землеробство з основами гербології (в комплексі з навчальною практикою);
Ент.	– Ентомологія (в комплексі з навчальною практикою);
ІМП	– Іноземна мова за професійним спрямуванням;
ІЗР	– Інтегрований захист рослин (в комплексі з навчальною практикою)
ІТ	– Інформаційні технології;
ККР	– Комплексна курсова робота з агрономії;
КЛ	– Кормовиробництво з основами луківництва (в комплексі з навчальною практикою)
МС	– Математична статистика в агрономії;
МВЗ	– Машиновикористання в землеробстві;
НП	– Навчальна практика з агрономії;
ОВБ	– Овочівництво та баштанництво;
ОНД	– Основи наукових досліджень;
Плод.	– Плодівництво;
Вин.	– Виноградарство;
ПТПР	– Проектування технологічних процесів у рослинництві;
РС	– Рослинництво;
Сел.	– Селекція та насінництво польових культур;
СУЯП	– Стандартизація та управління якістю продукції рослинництва;
ТЗПР	– Технологія зберігання, первинна обробка продукції рослинництва та товарознавство;
Укр.	– Українська мова за професійним спрямуванням;
ФВ	– Фізичне виховання;
Філ.	– Філософія;
ФСГВ	– Фітопатологія з основами сільськогосподарської вірусології;
Хім.	– Хімія.

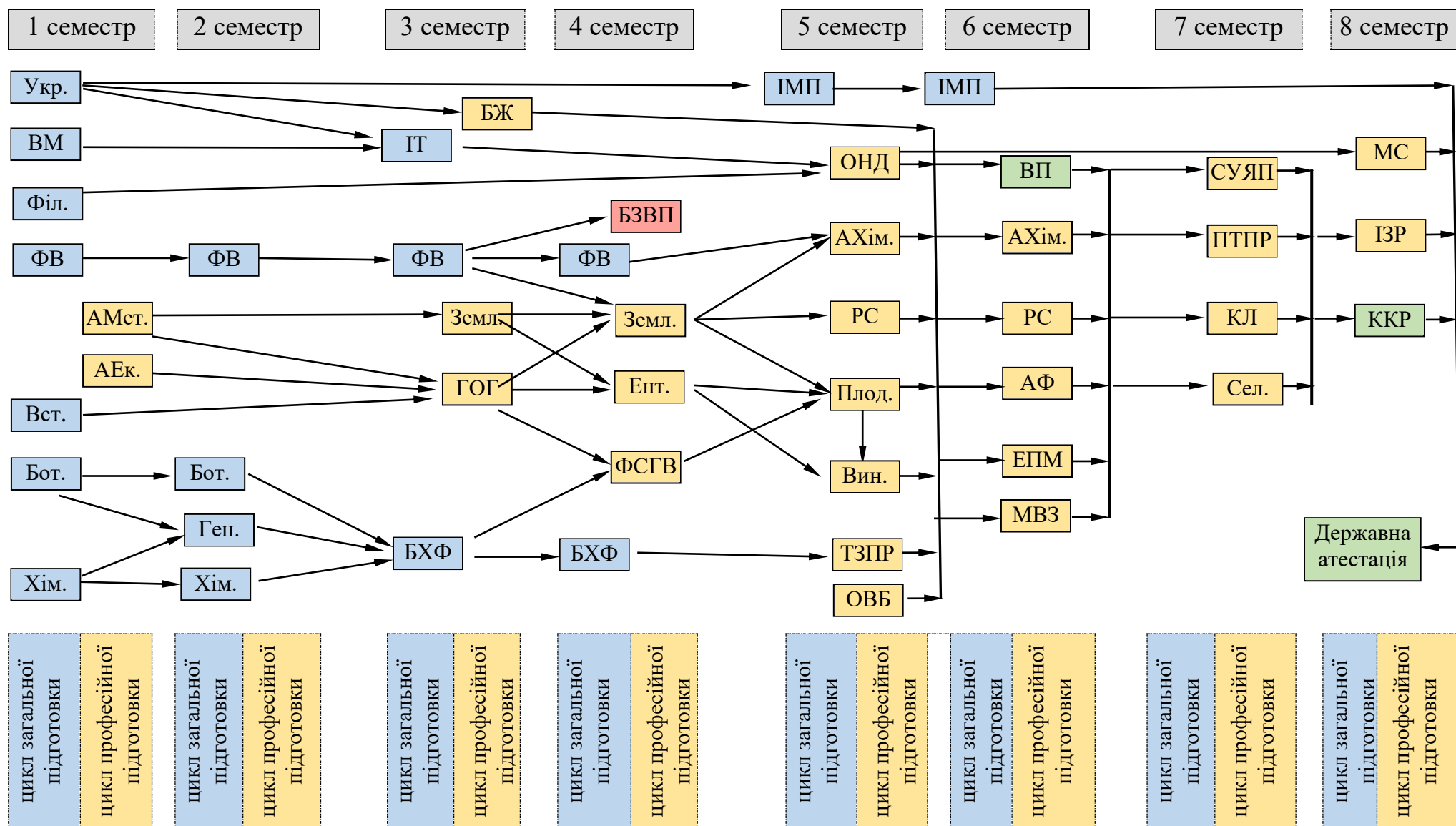

Рисунок 2.1 – Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми «Агрономія»

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми проводиться у формі атестаційного кваліфікаційного екзамену.
Вимоги до атестаційного кваліфікаційного екзамену	Атестаційний кваліфікаційний екзамен має передбачати перевірку досягнення результатів навчання визначених стандартом вищої освіти та освітньою програмою. Екзамен здійснюється відкрито і публічно. Атестація здобувачів вищої освіти ОПП «Агрономія» завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням освітньої кваліфікації: бакалавр з агрономії.

4. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного впроваджено систему управління якістю, що підтверджено сертифікатами на відповідність системи управління якістю в ТДАТУ вимогам міжнародного стандарту якості ISO 9001:2015 «Quality management systems – Requirements» та Національного стандарту якості ДСТУ ISO 9001:2018. <http://www.tsatu.edu.ua/op/sertyfikaty-systemy-vnutrishnoho-zabezpechennja-jakosti/>.

В ТДАТУ функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка регламентується «[Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти у Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного](#)», наказ № 88-ОД від 05.10.22.

Для організації та функціонування системи забезпечення якості вищої освіти в установі створено відділ, який керується «[Положенням про відділ моніторингу якості освітньої діяльності у Таврійському державному агротехнологічному університеті](#)». Режим доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/op/> .

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти передбачає здійснення наступних процедур і заходів для забезпечення якості освіти здобувачів, що навчаються за освітньою програмою «Агрономія»:

- моніторинг системи менеджменту якості освіти в університеті;
- перегляд освітніх програм, який відбувається за результатами їх моніторингу за участю робочої групи, здобувачів вищої освіти, роботодавців, академічної спільноти, відділу моніторингу якості освітньої діяльності щорічно наприкінці навчального року та оформлюється відповідними протоколами;
- включення роботодавців та здобувачів вищої освіти до складу робочої групи з вдосконалення освітньої програми;
- онлайн-опитування, анкетування стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів тощо) щодо якості освітньої програми та організації освітнього процесу на веб-сайті університету <https://bit.ly/3mjtehJ>;
- розміщення аналітичних звітів щодо результатів опитування стейкхолдерів з пропозиціями стейкхолдерів щодо підвищення якості освіти за даною ОПП на веб-сайті університету <http://www.tsatu.edu.ua/op/monitorynh-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>;
- аналіз відгуків керівників виробничої практики щодо якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти;
- самоаналіз відповідності підготовки фахівців до нормативно-правових актів і документів, ліцензійних і акредитаційних вимог;
- періодичний аналіз успішності здобувачів вищої освіти та якості знань (по завершенню семестру);
- оцінювання результатів незалежного заміру знань здобувачів з дисципліни напередодні екзамену та перевірки залишкових знань студентів за тестовими завданнями після складання сесії (за рішенням [Навчально-наукового центру ТДАТУ](#));
- оцінювання досягнень науково-педагогічних працівників по завершенню навчального року, що здійснюється відповідно до «[Положення про рейтингове оцінювання НПП ТДАТУ](#)» згідно затверджених критеріїв та оприлюднюється на веб-сайті університету;
- регулярне підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, що забезпечують освітній процес за програмою, яке спрямоване на посилення практичної складової шляхом проходження довгострокових стажувань на підприємствах, установах, організаціях, участі у міжнародних проєктах, грантових програмах;
- залучення молодих викладачів до роботи [Вищої школи педагогічної майстерності](#), яку спрямовано на вивчення та ознайомлення з сучасними інноваційними технологіями навчання й виховання;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу (матеріально-технічна база, навчально-методичне та інформаційне забезпечення, освітній портал Moodle), що відповідає ліцензійним вимогам;

– використання інформаційних систем для ефективного управління освітньою діяльністю: контролю поточної успішності «Osvita», електронних навчальних курсів дисциплін на освітньому порталі Moodle, Web-сайту Наукової бібліотеки з репозитарієм;

– розміщення інформації про освітню програму для можливості публічного перегляду, громадського обговорення, інформування про зміни в освітній програмі на веб-сайті університету;

– дотримання всіма учасниками освітнього процесу норм академічної доброчесності, що регламентуються [Кодексом честі ТДАТУ](#), [Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу](#) та [Антикорупційною програмою ТДАТУ](#);

– регулярні анонімні онлайн-опитування здобувачів вищої освіти щодо дотримання норм академічної доброчесності на веб-сайті університету <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>;

– всі кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, наукові та навчальні праці науково-педагогічних працівників ТДАТУ перевіряються на предмет академічного плагіату.

Щорічне оновлення та удосконалення навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін реалізується через:

– щорічне оновлення робочих програм навчальних дисциплін та силабусів;

– оновлення і розробку нових засобів діагностики навчальних досягнень;

– впровадження в освітній процес результатів наукових досліджень;

– впровадження новітніх форм активізації пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти;

– використання досвіду, отриманого під час підвищення кваліфікації викладачів та стажування.

5. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ЩОДО ВІДПОВІДНОСТІ СКЛАДОВИХ ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Узгодженість складових елементів освітньо-професійної програми демонструється через відповідність:

- програмних результатів визначеним ОПП компетентностям (таблиця 5.1);
- програмних результатів навчання компонентам освітньо-професійної програми (таблиця 5.2);
- програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми (таблиця 5.3).

Таблиця 5.1

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності																					
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності												Спеціальні (фахові) компетентності								
		ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ЗК 8	ЗК 9	ЗК 10	ЗК 11	ЗК 12	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ФК 9
PH 1	+	+	+										+									
PH 2	+	+	+										+									
PH 3	+			+			+						+									
PH 4	+				+	+				+												
PH 5	+						+										+					
PH 6	+						+							+	+							
PH 7	+																+	+				
PH 8	+													+		+						
PH 9	+							+							+							
PH 10	+																					+
PH 11	+								+			+							+			
PH 12	+								+			+							+			
PH 13	+																					+
PH 14	+																			+	+	+
PH 15	+										+											+
PH 16	+															+						
PH 17	+	+	+										+									

Таблиця 5.2

Матриця відповідності програмних результатів навчання та обов'язкових освітніх компонентів

Результаты набвчения	OK 1.01	OK 1.02	OK 1.03	OK 1.04	OK 1.05	OK 1.06	OK 1.07	OK 1.08	OK 1.09	OK 1.10	OK 1.11	OK 1.12	OK 2.01	OK 2.02	OK 2.03	OK 2.04	OK 2.05	OK 2.06	OK 2.07	OK 2.08	OK 2.09	OK 2.10	OK 2.11	OK 2.12	OK 2.13	OK 2.14	OK 2.15	OK 2.16	OK 2.17	OK 2.18	OK 2.19	OK 2.20	OK 2.21	OK 2.22	OK 2.23	OK 2.24	
PH 1	+	+										+																							+		
PH 2	+	+								+		+																							+		
PH 3	+	+								+		+															+			+							
PH 4			+								+					+	+			+		+	+											+	+	+	
PH 5	+		+				+			+	+								+																+		
PH 6					+	+		+	+						+	+	+	+		+	+	+	+	+	+						+		+	+	+	+	
PH 7					+			+						+				+					+	+		+							+			+	
PH 8				+			+												+															+			
PH 9									+				+		+	+	+	+		+	+	+		+	+	+			+					+		+	
PH 10														+			+	+	+		+	+	+	+	+	+									+	+	
PH 11														+			+	+			+	+		+	+						+	+		+		+	
PH 12					+				+																			+			+		+		+		
PH 13																+	+			+	+		+	+				+						+	+	+	
PH 14							+									+	+		+	+	+		+	+				+	+		+	+	+	+	+	+	
PH 15																							+				+	+			+			+	+	+	
PH 16						+								+																+			+			+	+
PH 17	+	+	+																												+					+	+

Таблиця 5.3

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою компетентностей та обов'язкових компонентів

Компетентності	ОК 1.01	ОК 1.02	ОК 1.03	ОК 1.04	ОК 1.05	ОК 1.06	ОК 1.07	ОК 1.08	ОК 1.09	ОК 1.10	ОК 1.11	ОК 1.12	ОК 2.01	ОК 2.02	ОК 2.03	ОК 2.04	ОК 2.05	ОК 2.06	ОК 2.07	ОК 2.08	ОК 2.09	ОК 2.10	ОК 2.11	ОК 2.12	ОК 2.13	ОК 2.14	ОК 2.15	ОК 2.16	ОК 2.17	ОК 2.18	ОК 2.19	ОК 2.20	ОК 2.21	ОК 2.22	ОК 2.23	ОК 2.24	
ЗК 1	+	+																																		+	
ЗК 2	+	+										+																								+	
ЗК 3		+		+			+				+			+					+									+						+	+		
ЗК 4	+																																		+	+	
ЗК 5										+									+																	+	
ЗК 6			+		+	+			+				+	+	+			+		+	+		+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	
ЗК 7								+	+				+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	
ЗК 8						+										+	+	+		+	+	+				+	+			+	+	+	+	+			
ЗК 9			+	+			+	+		+	+		+			+	+		+			+	+											+	+		
ЗК 10			+		+			+				+			+	+						+		+							+					+	
ЗК 11					+	+								+	+		+	+		+	+		+	+	+						+		+	+			
ЗК 12		+	+																+																+	+	
ФК 1									+						+	+	+	+		+		+	+	+						+	+	+		+	+	+	
ФК 2								+									+			+	+		+	+		+							+	+			
ФК 3					+			+	+				+	+		+	+	+					+	+	+			+							+		
ФК 4					+			+	+					+			+						+			+										+	
ФК 5			+			+	+		+	+	+		+						+									+						+	+	+	+
ФК 6				+					+		+								+															+			
ФК 7						+								+			+	+		+	+	+				+			+			+	+	+			
ФК 8					+											+				+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+		+	
ФК 9														+	+								+				+						+			+	

6. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. №1556-VII (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 13.01.2025).
2. Про освіту: Закон України від 05.09.2017 р. №2145-VIII (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 13.01.2025).
3. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. №266 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2024 р. № 1021). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п#Text> (дата звернення: 13.01.2025).
4. Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення: 13.01.2025)
5. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2020 р. № 519 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/519-2020-п#Text> (дата звернення: 13.01.2025).
6. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 (із змінами) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text> (дата звернення: 13.01.2025).
7. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) URL: <https://ihed.org.ua/recommends/standarty-i-rekomendatsiyi-shhodo-zabezpechennya-yakosti-v-yevropejskomu-prostori-vyshhoyi-osvity-esg/> (дата звернення: 13.01.2025).
8. International Standard Classification of Education (ISCED 2011): UNESCO Institute for Statistics URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf> (дата звернення: 13.01.2025).
9. ISCED Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013): UNESCO Institute for Statistics URL: <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-fields-of-education-and-training-2013-en.pdf> (дата звернення: 13.01.2025).
10. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 201 «Агрономія» галузі знань 20

«Аграрні науки та продовольство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/201-Agronomiya-bakalavr.21.10.2022.pdf>
(дата звернення: 13.01.2025).

11. Про затвердження Порядку проведення базової загальної середньої підготовки громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських: Постанова КМУ від 21 червня 2024 р. № 734 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/734-2024-p#Text> (дата звернення 28.03.2025).

Гарант освітньо-професійної програми

кандидат сільськогосподарських наук,
доцент кафедри рослинництва та садівництва
імені професора В.В. Калитки

Зоя БІЛОУСОВА